

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Rózsater, Kardos-ház, 16. sz. alatt.

Ide intézendő a lap szellemi részét illető minden közlemény. Kéziratok s levelek vissza nem adatnak. Bőrművelés levelek csak ísmert kezektől fogadtatnak el.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 10 lrt. — Félévre 5 lrt. — Negyedévre 2 lrt 50 kr. — Egy hónap 1 lrt.

HIRDETÉSI DÍJ:

Egész évre 10 lrt. — Félévre 5 lrt. — Negyedévre 2 lrt 50 kr. — Egy hónap 1 lrt.

0t-hatásos postára egyenként boltiárért 5 kr. — Helyi hirdetésért 3 kr. — Utasítások 30 kr. — Nyitási díj 30 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

Kutasi Imre könyvnyomdája, Főpiacz, Sz. Nagy Károly-ház.

Ide küldendő a lap anyagi részét illető minden közlemény ugyanint az előfizetési pénzek, a kiadás körüli panaszok és hírdetmények.

A hazáért!

(—o—) Hát oly nehéz volna azt megérteni? Ime tehát állítsuk fel a dolgot két tételben:

1. Vissza vállalná-e a török Boszniát?

2. Ha nem vállalná vissza, hová tennek?

Essünk tehát keresztül az első tételben, mely azt kérde: »Vissza vállalná-e a török Boszniát?»

Nem vállalná. Azt is megmondjuk, hogy miért nem?

Van például valakinek négy ezer hold birtoka. Ezen négy ezer hold birtokból ezer hold oly távolra esik, hogy kezelése rendkívül nehéz, roppant fáradságba kerül és nemcsak, hogy a reá fordított költségeket nem hozza be, de még az is feltehető, hogy a másik három ezer holdat is elveszi.

Mi a teendő ilyenkor? Mit javasol ilyenkor a józan ész?

A józan ész azt javasolja, hogy ama ezer holdtól szabadulni kell: minden áron! Vagy el kell adni, a hogy veszik, vagy kiadni haszonbérbe, a hogy veszik.

Amde sok ember van olyan, a ki azt mondja: Eh! én nem adom el! Én azt akarom, hogy négy ezer holdam legyen! Ne mondják, hogy már ez is pusztulásnak indult. — És ezen alszékenből csakugyan oda viszi a dolgot, hogy ama szerencsétlen ezer holdat nem adja el addig: a míg el nem veszik, el nem árverezik tőle.

Ez persze rosszul esik neki nagyon. Busul utána és el van keseredve, hogy ő most már szegényebb ember ezer holddal! És tart e busulás egy pár évig, míg azt nem veszi észre, hogy mióta tőle azt ezer holdat elvették, sokkal jobban mennek az ő dolgai. Kevesebb a gondja és sokkal több a pénze. Számvetést csinál és belátja, hogy ama ezer hold nemcsak hogy jövedelmet nem hozott, de évről évre sokat kivitt a zsebéből, a mi most megmarad s így ő, bár szinleg szegényedett, tényleg gazdagabb, mint eddig volt.

És most már kísértse meg akarki, ki

nálja vissza ama ezer holdat, hogy visszaveszi-e vajjon?

Én nem hiszem. Azt fogja mondani: örülök, hogy megszabadultam tőle!

Ime, ez a hasonlat Törökországra és Boszniára vihető vissza, a mely Bosznia mindig többjébe került a töröknek, mint a mennyit behozott, sőt a megsemmisítés veszedelmével nem egyszer fenyegette, hogy mindannyiszor Európának kellett előrukkolnia a megváltással. Végre Európa ezt az örökös igénybevételt meguntta, de meg a török tartozott is már neki annyival, miszerint abba, hogy Bosznia az ő kezéből kivéssék, bele kellett egyezni.

Hogy akkoriban rosszul ne esett volna neki ez a művelet, nem állítjuk és nem állítottuk, de hogy most már nagyon örül neki, azt állítjuk, mert állíthatjuk; valamint tudjuk és bizonyosak vagyunk benne, hogy visszakinálás esetében nem venné vissza. Hiszen valódi kéjt érezhet ő most, mint ki nagy záporos idejében a szárazról nézi: hogy áznak mások.

Miután pedig ez a dolog annyira világos és annyira természetes, miszerint hogy elhiggye. — a józan embert legalább, — nem nagyon kell kapacitálni, tehát az első kérdésen, hogy t. i. »a török Boszniát nem venné vissza«, — keresztül estünk. És következik a másik kérdés, azaz:

2. Ha a török nem venné vissza, hová tennék?

Ha a töröknek nincs rá szüksége, mi szükségünk lehet rá nekünk? Mert ime hogy a nyugalom a keleten ezen okkupáció által helyreállított volna, az nem áll; valamint az sem áll, hogy magunkat a szlávok közé beékelve, az oroszokkal kikerültünk volna a konfliktust. Sőt úgy látszik, hogy jobban bele mentünk.

Hát az bizony úgy látszik. A délibáb is viznek látszik, de azért nem az. Hanem a ki meg akar róla győződni: viz-e tehát, avagy csak viznek látszik? — az oda megy és megnézi.

Menjünk tehát oda mi is, és nézzük meg.

Jelen állásunk, hogy el ne felejtjük: A török nem tarthatta meg, most pe-

dig már nem venné vissza Boszniát, tehát: hová tennék?

Az, hogy Boszniát nem most okkupáltuk, a dolgon nem változtat. Vegyük, hogy most kellene okkupálnunk, most, azon tapasztalat után; hogy az okkupáció sem a nyugalom nem állította vissza, sem pedig az oroszszal való konfliktustól meg nem mentett. Ezt tapasztalva, okkupálnók-e Boszniát még ma is, avagy nem?

A töröknek nem lehetne hagyni, de meg vissza se vállalná, ez tény. Hát kinek adnók? Montenegrónak? Szerbiának, vagy egyenesen az oroszoknak, mert az reánk nézve tökéletesen mindegy lenne. Montenegróval összeveszni, Szerbiával összeveszni, vagy az oroszszal összeveszni, az egyre megy. Ha az orosz elég lenne hozzá, még a bosnyákokkal való összeveszésünket sem tűrné, s így mi, a keleti szlávokban az oroszokat is magunk előtt látjuk. A kérdés tehát az: Jobb lenne-e Boszniát mindjárt átengedni az oroszoknak, vagy azt mondani neki: »Am jöjj és vedd el!«

Jobb-e Dalmáciát és az egész osztrák-magyar tengervidékeket Bosznia és Hercegovina által választani el az oroszától, avagy egyenesen oda vinni az orosz, tengeri kikötőink szomszédságába?

Jobb-e Boszniában és Hercegovinában várakat és védműveket állítani fel, melyeket mi tarthatunk megszállva s melyekből védelmezhetjük Dalmáciát és Fiumét, mint azt mondani az oroszoknak: állítsd fel azokat a védműveket és várakat te, melyekből, — mert hiszen csak egy lépésre van, könnyen megtámadhatod Dalmáciát és Fiumét?

Mert el lehet-e azt képzelni: hogy mikor már minden, a mi szláv, orosz fenntartás alatt lenne s Oroszországot az Adriától nem választaná már el egyéb, csak az a vékony parti vonal, a mit Dalmáciának hívunk és a mi szláv, — hát hogy azt Oroszország meghagyná nekünk ékes fülbevalónak? — Igen ám, kitépné füleinkkel együtt, a mit, a miért hogy fülünket oly nagyokra hagytuk nőni, meg is érdemelnénk.

Méltóztassanak most már megfélelni ezen kérdésünkre: »Ha Törökországnál nem

hagyhattuk Boszniát és Hercegovinát, ám hova kellett volna tennünk? Avagy ha az okkupációra csak most kerülne rá a sor, elmondott tapasztalataink dacára bár, de kellene-e okkupálnunk?

Mert kérdem: Van-e olyan magyar ember, — értem, a ki politikai műveltséget tulajdonít magának, — ki a mai körülmények közt, mikor Magyarországra nézve a tenger annyi, mint a szabad levegő, melyet Fiumén át szívunk a tudóba s a mely szabad levegő nélkül itt, Európa közepébe fulnánk bele, — kérdem tehát: van-e olyan magyar ember, ki a magyar tengervidéket nem tartja megvédelmezendők?

Nem hiszem, hogy lenne olyan magyar ember. Más kérdék tehát:

Van-e olyan magyar ember, ki el merje hinni, hogy az esetben, ha Oroszország a Behring szorosától kezdve a dalmáciai tengerpartig nyújtana ki szörnyeteg testét, hogy egy szép reggelen nem viradhatnánk-e arra, hogy e szörnyeteg Dalmáciát is elnyelte; avagy többet mondok: a boszniai és hercegovinai háttér nélkül képesek lennénk-e megvédelmezni Dalmáciát és a magyar tengerpartot?

Hiszzen rá lehet mondani, hogy igen, csak hogy nem józan észszel?

Ime ne állítsuk tehát, hogy Boszniát azért kellett okkupálnunk, hogy a további zavaroknak elejét vegyük; ne állítsuk, hogy a további zavarok megakadályozásával az oroszszal való konfliktust akartuk kikerülni, hanem állítsuk: hogy igenis, épen azért okkupáltuk e tartományokat, mert az Oroszországgal való elkerülhetetlen konfliktusra számítottuk és ezen eshetőségre tengerpartjainknak háttérét akartunk teremteni.

Azonfelül a mig mi Boszniában vagyunk, addig az orosz a délszlávokat nem vonhatja egy kalap alá, s mig az meg nem történt, véde vagyunk az onnan jöhető támadások ellen, hogy pedig megtörténhessék, kell, hogy előbb boszniai pozícióinkból verjenek ki, addig pedig sok viz lefolyhatik még a dunán, — holott ha tengerpartjaink ezen háttérét, s magyarországnak ezen oldalvédét önkénytel feláldoztuk volna, minden további fáradságnélkül, egyszerre nyakunkra kaphatnánk az ellenséget.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Anyám sirjánál.

(Inota 1875.)

Merre — hol vagy édes jó anyám?
És'ir éjje zár örökre tán?
Jó szívem — mely összeforrt szívemmel
Itt e sirban alszik, szendereg...
S lelke? olyan hosszú utra ment el
Melyről visszajönni nem lehet.

Oly sok ember élvez és örül...
S engem? a bu éjje vesz körül.
Hivlak — oh de szózatom nem érted,
Hasztalan hiv vissza gyermeked,
Veszteséget érzetében érted
Itt zokog s Te meg nem értheted.

Válaszolni annak nem lehet
A ki, mint te, mélyen szendereg.
Nem felelhetisz könnyező fiadnak.
A halál lezárta ajkadat...
A ki itt a sirban alszik, annak
Ajka néma, hangot az nem ad.

Harczodat Te már megharczoldád,
A sir alatt és nyugalmat ad.
Oh de éjje hosszú, és ki látta
A napot — mely abban fölragyog
S életet hoz e sötét hazába
A hol annyi hű szív megfagyott.

Mint halót az eltűnő remény:
Itt hagylak az élet tengerén.
Mint virágot a vihar: letépett
Hő szivemről a hideg halál,
S hol talállak én föl újra téged
Jó anyám, ki mindenem valál.

A fagyasztó csókot e halál
Rád lehelte és lehervadál.
Mért került ki engem? mért nem érte
Megfagyasztó csókja ajkamat?
Fájdalomtól most szívem nem égne,
S édes álma volna itt alatt.

A halottak bus honában itt
Nyugtató és szelid.
Fönn az élet szemeyes érdekeknek
Bösz csatáit vivja szüntelen.
S leun? az alvók bekén szenderegnek,
Hol halál az ur, a harc pihen.

Óh aludd ki hosszú álmodat
Jól anyám a szemfödő alatt.
Lelkem a hét égő csillagára
Föltekint s a szív bizik, remél...
Ujra látlak és tán nem sokára!
A ki alszik, nem halott az, el!

Pap G.

A titkár.

— ELBESZÉLÉS —

VÉRTESI ARNOLDTÓL.

(Folytatás.)

Elhiszem. Nem is azért teszem; de mert megérdemelte. Hanem már most szó se legyen az elmenetléről.

A grófné csak úgy fülhegygyel hallott valamit, hogy a titkár el akart menni, de a gróf kétszáz forinttal megjavította a fizetését s most már marad, A gróf ur úgy odavetően szól róla.

— No de mért ne itéljük el mindjárt, — teszi hozzá kegyesen; — lehet, hogy egyéb is marasztja, nem csak a kétszáz forint.

S egy hátra vetett kacintással akarja jelezni, hogy mi lehet az az egyéb.

A grófné nem kérdezősködik. Főlemeli jéjét s büszke pillantása elémítja rögtön a gróf urat, ha tán ő méltóságának kedve volna is bővebb magyarázatokra bocsájtakozni, a mi különben nem is székséges.

Másnap reggel a fészülködésnél a méltóságos asszony nagyon elégedetlen volt a komornával:

— Maga napról-napra ügyetlenebb lesz. Ne tépje ugy a hajamat. Nem tud jobban vigyázni?

Eles, metsző a gróf hangja; a szegény leány még soha sem látta ő méltóságát ily haragosnak. Reszkette folytatja a fészülést. De mennel jobban vigyáz, annál ügyetlenebb lesz a boldogtalan.

— Hagyja el, — parancsolja türelmetlenül a gróf. — Kuldje be Teréz.

Teréz, a másik szobaleány végzi be ma a méltóságos grófné coiffurejét. A szerencsétlen Zsuzsika remegve várja ott künn itélet. Megkapja. Elmehet, el van bocsájtva a szolgálatból.

Sirva csomagolja össze a holmiját, könyvei peregnék a ruhákra, a mint összehajtogatja; hanem aztán fölülkérül az elkeseredett leány szívében a dacz. Miért hajták el őt? Mit vétett? A fereg is vergődik, ha eltaposni akarják; Zsuzsika is megeresztli nyelvecskéjét. Tudja már ő, miért kell neki elmenni ebből a házból! Igenis tudja. De meg is mondja. Meg, ha addig el is

Teréz csitítani akarja a felbőszült leányt, de azzal csak olajat önt a tűzre. Az elbocsájtott leány orcái égnek a boszu tüzetől. Neki beszélnie kell, kell, különben megfullad mérgében.

Első düheben egyenesen a méltóságos grófnához akar sietni, de a folyasóról visszafor-

dul. Bolondság! Mit akar mondani a méltóságos grófnak? Hogy a titkár ur miatt üzik el őt a szolgálatból? Hogy a grófné feltekeny reá? De hiszen mitsem tud bizonyítani. Pusztá gyanítás, sejtetem az egész. Mit akar? Hogy még csufosabban kergessék el a kastélyból?

Jó, de legalább elkergetnék vele együtt a titkár urat is. Az legalább egy kis vigasztalás volna neki. Ugyis az az ember az oka mindennek. Ha az nem volna, hát nyugodtan maradhatott volna itt még tovább is Zsuzsika. Pedig neki nem kell az ifiur, ha aranyból volna, sem kell. Tartsa meg a méltóságos grófné magának, tessék üveg alá tenni, ha felti.

Zsuzsika rá nem néz többé, ha száz évig élne is egymás mellett. Miatta a feje tetején tánczolhat az ifiur.

— Nincs hozzá semmi közöm.

Hanem a méltóságos grófnának szeretné megmondani az igazat.

— Ugy a szemébe mondanám, hogy kicsattanna rá az a sápadt arca. Szeretném látni, hogy meri-e tagadni?
De ezt bizony nem láthatja meg, mert a méltóságos grófné nem bocsájtja többé színe elé az elesapott komornát. A mi pedig a méltóságos gróf urat illeti, az nincs otthon, még hajnalban vadászatra ment s csak harmadnapra várják haza, az igás kocsis pedig már befogott, hogy a vasuti állomáshoz szállítsa a volt komornát ládáival együtt.

Molnár uralral találkozik még egyszer a távozó leány, de az ifiur jóformán oda sem néz. Nyilván a rossz lelkiismeret készíti ezt az embert, hogy a fejét elfordítsa tőle.

De Zsuzsika elejébe áll s megfenyegeti az öklével:

— Vigyázzon, mert nincs olyan alattomos dolog, a mi napfényre ne kerüljön egyszer!

(Folyt. köv.)

Aki tehát Bosznia és Hercegovina okkupációjának szükségességét akarja bizonyítani, annak előbb meg kell ezáfolnia ezen állításait, már pedig azok megegyezhetetlen axiómák. Szerint a boszniai okkupáció ügye a haza ügye, s derék katonáink, kik a fegyverek hatalmával és az idő viszontagságaival ott küzdenek: értük, hazájokért küzdenek, áldja meg az isten nemes és hősi küzdelmüket mind a két kezével!

A Rohonczy-ügyről a következő közleményt olvassuk a Honban:
„Rohonczy leleplezési ügyében az ellenzéki lapok tendenciozus módon azt írják, hogy a parlament által elintézett, illetőleg a kormányra bízott ügyet a kormánypárt saját kebeléből kiküldött bizottság elé vonta. Ez nem áll. A párt ilyen bizottságot nem küldött ki. Rohonczy képviselő néhány barátjával ismertette meg adatait. Ezt teheti, ha fölkerik s ha hajlik rá, bárkivel szemben, és csak elbarátai iránti lovaságából tette azt, a mit tett. Reméljük, ehhez sem a kormánypártnak, sem az ellenzéknek semmi köze.“

Országgyűlés.

— A képviselőház. —

Budapest, márt. 6.

A földművelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterium költségvetésének tárgyalását folytatja ma a ház. Hermann Ottó főleg a gazdasági szakoktatásról szólott. Mamusch Lázár minél több földműves iskolát óhajt az alföldön, nevezetesen Szabadkán is, mely város kész lesz áldozatokat is hozni e cél érdekében. Simonyi Iván Hermann ellenében védelmezte a m. óvári gazdasági akadémiát. Steinaecker Ödön pedig az ipartörvény revízióját sürgette és e tekintetben határozati javaslatot is nyújtott be, azután a vita bezárattatott, s Kemény b. miniszter válogatott általános elnök helyeslés között az előtte szólók beszédére.

Ezután Zichy Jenő gróf szólott fel, s elfogadta a miniszter által határozati javaslatára nézve beadott azon módosítást, mely szerint a ház helyeselve a határozati javaslat intencióját, az azon utasítással adatik ki a közgazdasági bizottságnak, hogy arról még ez előszak alatt, véleményes jelentést terjesszen a ház elé. Ezután Szalay és Steinaecker tartották meg zárbeszédeiket, mely után a ház, a földművelési és kereskedelmi miniszterium költségvetését átalomságban elfogadta. A részleteknél felszóltak Török Kálmán, Madarász József, Kemény b. miniszter, Mukics Ernő, Steinaecker Ödön, Hermann Otto stb. Madarász határozati javaslatot nyújtott be a német tanfolyamnak az óvári akadémián megszűntetésére. A ház azonban 87 szóval 62 ellen elvetette az indítványt.

Szerb királyság.

A szerb fejedelem meghalt — éljen a szerb király! Szerbia nem fejedelemség többé, hanem szerb királyság.
A skupstina ülésében ment végbe a nagy történelmi fontosságú actus Milán fejedelem közfelkiáltással Szerbia királyává proklamáltatott. A szerb német az öröm és lelkesedés láza ragadta meg. Ohaja teljesült. Uralkodója, ki nem rég még a porta vazallusa volt, királyi koronát fog viselni.

Elster balgasága.

Angol regény.
Írta: Mrs. Wood Henry.
Fordította: T. M.-né.
MÁSODIK KÖTET.
VI. FEJEZET.
Az idegen látogatása.
(Folytatás.)

Hedgés teljesen elzárkózottnak látszott, és a grófné hagyta őt menni. Kíváncsisága még jobban — lehet mondani, az elviselhetőség — fokozódott. Dacára annak, hogy ez estére több helyre volt meghíva, még mindig szobájában várt.
Végre kileptek az urak a „füstbarlang”ból és lefele indultak. A grófné az ajtónál állott, de csak akkor nézett ki, midőn már amazok leertek. Semmit sem lehetett hallani, azok egész közönyös tárgyakkal társalognak. Az idegen feltűnő scott kiejtésével az azon napi hősegre tett megjegyzést. Carr azt felelte rá: — Kétségkívül igen nagy a hőség. A grófné annyira leereszkedett, hogy a karfára hajolva óvatosan leskelődött. Semmi eszengetés nem hallatszott, a gróf maga kísért ki vendégeit.
— És most ide a fenytörvényekkel, Carr, — mondá a gróf visszajövet.
— Irodából kell azokat elhozatni.
— Azért nem büntethetnek engem, nem bizonyonyal nem! — mondá a gróf agályos hangon, de a grófné erezte, hogy megtehetik, ha akarják.
— Veled megyek a könyvekért Carr. E bizonytalanság megol.
— Itt kevés bizonytalanság forog fent, — volt Carr válasza. — Legjobb lesz a legrosszabbra elkészülni.

Szerencsét kívánunk a legifjabb királyságnak. Szerencsét kívánunk annál inkább, mert ez esemény a barátság és rokonszenv új kapcsát fogja képezni monarchiánk és Szerbia között. Ausztria-Magyarország volt az, mely kevéssel ezelőtt Románia, s most Szerbia óhajtásának teljesülését közvetítette, jó szolgálatait szívesen kínálta és adta. A szerb királyság megalakulta egy fontos történelmi mozzanatban örökíti meg Ausztria-Magyarország és Szerbia barátságát. Ezt nem fogjuk feledni mi, nem fogják feledni a szerbek.

Es különösen szerencsésnek tartjuk a pillanatot megválasztását, melyben Szerbia királysággá proklamáltatott. Szerbiában egy párt az orosz befolyását vissza akarta hozni a kormányra, dacot szerezett Milán fejedelem és kabinetjének osztrák-magyar barátságával szemben. A szlav világ forrongását talán meglepések előkészítésére használhatta volna. Ez a párt most egyszerre elvesztette lábát alól a talajt. A szerb nép lelkesülten sorakozik király körül, s örök halára van köteleze a Piroscafé-kormány iránt, melynek aegise alatt Szerbiának a királyság rangjára való emelkedése történt.

Ezért is kiválólag fontos esemény a belgrádi skupstinának határozata. Ausztria-Magyarország bizonyára az első lesz, mely az új királyságot elismeri. A többi hatalmak sietni fognak Ausztria-Magyarország példáját követni.

Merénylet az angol királynő ellen.

A merénylő Mac Leant személyéről és előéletéről összegyűjtött adatokból most már kétségtelven határozhatunk, hogy Mac Leant nem politikai indokok ösztönözték a merénylőre. Soha semmiféle politikai klubhoz nem tartozott, és soha nem beszelt politikáról. Az a háziasszony, kinek legutóbbára lakott, azt mondja, hogy Mac Leantnak színházi hajlamai vannak és sokszor szavalt „Hamlet” és „Macbeth”-ből. Jellemé nagyon hasonlít Lefroy-éhoz az angol vasuti gyilkoshoz.

Kihallgatása alkalmával nagy ravaszágot és következtetési képességet arult el; a tanukat folyton azon vallomásra igyekezett bírni, hogy pisztolyával lefele célzott. Azt is kérdezte egy tanútól: „ugy-e örültem, mikor meghallottam, hogy a királynő nincs megsejülve?” Azok, kikkel együtt lakott, azt mondják, hogy Mac Leant sokszor beszelt bizonyos irodalmi munkáról: azt is mondá, hogy egy füzettel írt a kívándorlásról, s ezt elküldte Harcourt miniszternek. A miniszter egy hivatalnokot küldött hozzá saját fogatán, s a kívándorlást törvényi aztán meg is változtatták. Sokat beszelt dolgházakról és fogházakról, sokat tudakozott a királynőről, életmódjáról és tartózkodási helyéről. Egy londoni törvényszéki orvos azt írja, hogy Mac Leant az azon kérelmére kereste őt meg 1874-ben, hogy fiat nyilvánítsa örültem, mert aztal fenyegette, hogy megöli.

Az orvos azonban nem talált elégséges alapot arra nézve, hogy Mac Leant egy tébolydába küldhesse. Ha Mac Leant ellenében fontartják azon vádat, hogy a királynőt meg akarta gyilkolni, akkor halálra ítéltetik. Mac Leant napbarított arcza, szilaj kinezésű, rövidre nyírott hajja, alacsony homloka 27 éves fiatal ember. Magassága öt és fél láb. Egy londoni orvos azt mondá, hogy Mac Leantnak már atya is örült volt.

A f. év márczius 9 én tartandó városi bizottsági közgyűlés tárgyai

- 1. Polgármesteri jelentés.
- 2. Ügyhátrányi jegyzék.
- 3. Miniszteri leirat, melyszerint az 1882-dik költségelölirányzat helybenhagyott.

Erre kimentek, hogy az első berkocsiba beleüljenek. Meglepetésökre a grófné kocsiját a kapunál találták és a lovak türelmetlenül táncoltak a kövön. Mit tarthatta a grófnét vissza? — Várj egy percig, Carr, — szólt a gróf — és állítsd meg a legelső kocsit.
A gróf azután a lakszoba felé rohant; a grófné epen azon perczen lépett ki, az elindulásra készen s kezében legyezővel.
— Mande, edesem! mi tartott oly sokáig vissza? Csak nem én reám várokoztál? talán félreértettél?
— Nem tudom magam sem, mi tartott fel, — válaszolt neje kitérőleg. Habár késő van is már, de mégis elmegyek.
A grófnak sohasem jutott eszébe, hogy neje leskelődött, vagy ő utána vizsgálódott volna. Ő maga nem volt ily eljárásra képes és azt másokról sem tettezte fel. A grófné termékeny képzelődésé sokfelét feltalált a titok megfejtésére. Különös, hogy ő is mindjárt arra gondolt, mire férje, t. i. hogy talán Ashton irtól jön valami intés.
Azonban minden szó nélkül fogadta el férje karját, ki őt a kocsihoz vezette és fel segítette, aztán várt, míg elrohogott. Erre Carral egy berkocsiba léptek s a „tempel” felé hajtottak.
— A könyveket magunkkal hozzuk, Carr, — szólt a gróf lazasan. — Hozzad sokan járnak, míg nálam semmi zavarunk nem leszünk kitéve.
Éjfél körül tért haza a grófné. Férje tudakolta s azt kapá válaszul, hogy a reggeliző teremben van Carr ural.
Sebes léptekkel ment oda s nesztelenül nyitá fel az ajtót. Talán ha a gróf nem beszél azon perczen, meghallották volna jöttét. Az asztalon vastag és poros könyvek feküdtek, de úgy látszott, hogy az urak már készen

4. Ugyanaz: az adófelszámolási bizottság elnökének kinevezése tárgyában.

5. Törvényhatósági átírat a Szt. István király szobrának felállításá ügyében.

6. Ugyanaz a katonai intézetek növekedésének hazafias neveltetése iránt.

7. Ugyanaz, Fiume nemzetközi állásának végleges elintézése iránt.

8. Ugyaz, a kereskedelmi és üzleti könyvek magyar nyelven vezetése tárgyában.

9. Ugyanaz, a Buda-győri vasut kiépítése ügyében.

10. A közigazgatási bizottság fél éves jelentése.

11. Tanácsai előterjesztés a f. évre kivetett ujoncz jutalékról.

12. Ugyanaz, a jövő évi favágási költség fedezésére felveendő költsön iránt készített tárgyalatlal.

13. Ugyanaz: az 1882. évi közmunka előirányzattal.

14. Ugyanaz: a guti vasut vonalában lévő idegen földbirtokok kisajátítása tárgyában létre jött egyezményvel.

15. Ugyanaz: A ref. egyháznak a zenével való temetkezés eltiltása iránt tett megkeresése.

16. Ugyanaz: Zichy Jenő gróf által a szövőipar emelése tárgyában intézett megkeresése.

17. Ugyanaz: Özvegy Dobray Józsefné néhai férje sikeres munkálkodásáért megjutalmaztatása iránt.

18. Tanácsai előterjesztés több csapó-utczai lakosnak a gyógyszerár felállítására iránti beadványára, e tárgyban érkezett miniszteri leirattal, egy folyamodó gyógyszerész kérvényével.

19. Ugyanaz: Jánki Lajosné telekváltási töké kamat felének elengedése iránti keresése.

20. Ugyanaz: Halász Imre biztos ellen lefolyt fegyelmi ügyről.

21. Ugyanaz: Genesi Zsigmond régi legelő adó tartozása leírása iránti felfolyamodására.

22. Polgárosítás iránti kérvények

Színház.

Szigligeti Ede elhunyt drámáiról emlékeztetőre és E. Kovács Gyula ur hatodik vendégjátékát tegnap „A fény árnyai” ezimű tragoedia került színpadra.
A kegyetlen emlék ünnepélye a művész felépítet mindinkább nagyobbórdéklődés ismet igen nagy közönséget vonzottak a színházba.
A darab hőse Nyáray Bela igen nagy alakító képességet igényel, s próbára teszi a művészt úgy, hogy semmiféle színpadi produkció se különbön.
A vendégművész a legnagyobb igényű várokozásnak is megfelelt. Tegnap alakítása után bámulattal állunk meg sokoldalu tehetsége előtt. Nyáray báró szerepében a kit környezet az örülsébe akar taszítani oly megdöbbentő mozzanatokot adott, melyekben eddigi nagy sikereit is felülmulta. Újlag ismétéljük, hogy E. Kovács Gyula oly színművész, ki manapság egyedül áll az országban, s kire valóban büszkél lehetünk. Ohajtánók, vajha vendégszereplése minél tovább tartana. Közönségünket valóban gyönyörűsége látni, hogy mily feszült kíváncsisággal, s odaadó érdeklődéssel kíséri a művész minden felépítet. — Előre látható, hogy a holnapi jutalomjátékra, a mikor Shakespeare „Macbeth”-je kerül színpadra, minden jegyet el fognak kapkodni.

A tegnapi előadásban a művész mellett még H. Dancz Nina Eöry és Fenyéri játsztak jelesül.

— En hallám azon tanácsot, melyet ama kiállhatatlan ember nekéd adott.
— A legnagyobb eszenben kell élválnod tőle, — mondá, rám célözva. És te nyugodtan hallgatád, a helyett, hogy összetipord.
— Mande! Mande! Mást semmit sem hallottál?
— Mást semmit, úgy hiszem, ez épen elég.
— Igen, de — itt elhallgatott. Oly igaz volt, hogy alig tudta, mit beszél.
Kissé összeszedte magát s neje vállára tevé kezét felvonta:
— Ne itélj felőle szigoruan Mande. Ő a te és az én igaz barátom. És pedig most igen nagy szükségem van rá.
— Egy igaz barát! — ki ilyet tanácsol! Ilyet még sohasem hallottam. Talán eszedet vesztéd.
— Még nem Mande. Ha gyalázat a gróf szavakat látszott keresni, — esnek rajtam, az éged is érne, miután hozzám vagy körtve tartja szem előtt.
— De válsárról beszélni!
— Igen — ugy — azt hiszem a pillanat hevében fejezte ki magát ilyen élesen.
Most kis szünet következett. A gróf még mindég neje vállán nyugtatá kezét, de szeméi az előttök álló asztalra volt szegezve. Neje várta, hogy tovább beszéljen.
— Nem akarod nekem megmondani, hogy mi történt?
— Ma még nem tehetem Mande, — viszonzá férje, mialatt ismét gyöngyözött homloka, mert jól tudta, hogy ezt soha sem is teendí, — előbb — előbb nekem is többet kell tudnom.
— Te gyalázatot említél — folytatá Mande

Napi hírek.

— A sorozás holnap ér véget városunkban. Úgy halljuk, hogy az idej ujonczállítás annyira rosszul tötött ki, a milyenre már évek óta nem emlékeznek. A hiány igen nagy lesz, és felülvizsgálatra küldendőknek csaknem 50 hadkötelet találtak. Bizony satnyulunk. — A sorozás befejezése után az eredményt közölni fogjuk.

— **Gazdák figyelmébe.** A földmívelési miniszterium értesíti a gazd. egyesületet miszerint a budapesti központi távirda raktárból a gazda közönségnek gazdasági s kertészeti czelokra előnyösen felhasználható sürgöny-sodronyokat bocsájt rendelkezésére. A sodrony három fele vastagsága, 3, 4 1/2 — 5 milliméter. A 3 mm. vastag sodronyból 100 folyó méter 5 kgrm., a 4 1/2 — 5 mm. sodronyból 100 folyó méter 12 — 15 kilogramot nyom. A 3 mm. sodrony ára 100 kgr. 10 frt., a 4 1/2 — 5 mm. sodrony 100 kgr. 9 frt. E szerint a 3 mm. sodronyból 100 fméter 50 kr., a 4 1/2 — 5 mm. sodronyból 100 f.m. 1 frt 8 — 35 kr. A sodrony iránti kérvények 50 kr. belyeggel látandók el, s a gazd. egyesület által látomoztatandók. — A gazd. egyesület elnöksége.

— **E. Kovács Gyula** vendégművészként holnap lesz jutalomjátéka. Csak a színigazgató előzekénységének tulajdonítható, hogy e jutalomjáték is berletben lesz. — A színe került darab Shakespeare „Macbeth”-je, melyet négy-öt év óta nem adtak elő színpadunkon.

— **Ö. T. Köszönetnyilvánítás.** A debreczeni önkéntes tüzoltó egylet által felállított tüzjelző közsegeire a debreczeni ipar-és kereskedelmi-bank tek. közgyűlése 10 frtot, az iparegyesületi takaréks és hitelintézetek közgyűlése pedig 5 frtot adományozott, mely öszszegüket az egylet nevében halás köszönetemet nyilvánítom. Debreczen, 1882. márcz. 7. Tikos István tüzoltó egyleti pénztárnok.

— **A gazdasági egyesület** tagjait felhívom, hogy azon esetre, ha luczerna-mag szűkösségletök közöttön s nagyban akarják beszerelni, forduljanak ezíránt az egyesület titkárához, a ki is e hét csütörtökjén a már bejelentett mennyiséget megfogja rendelni. — Az elnökség.

— **Eljegyzés.** Dr. Pulszky Károly jeles fiatal tudósunk, az országos képtár öre jegyet véaltot Márkus Emilia kisasszonnyal, a nemzeti színház kiváló tehetségu tagjával.

— **Ferencz József király** és Szkobelev tábornok „Prig. Abendblatt” írja: Szkobelev tábornok Pétervárra utaztában tudvalegőleg Bécsbe is érinté. Midőn innen Pétervárra tovább utazott, Götting állomáson azon vonat, melyen ő utazott, egy különvonattal kereszteződött, melyen ő felseje vadászarságával Bécsbe visszautazott. Szkobelevnek feltűnt a nagy sürgés-forgás és hajlongás, mely a különvonat megérkezetekor az indóházban egyszerre támadt, s utána kérdőszókdótt, hogy ki utazik azon a vonaton. Nagy volt bámulata, midőn hallotta, hogy a király ter vissza a vadászatról s ime nincsen vele nagy katonai kíséret. Ugy látszik a vitez tábornok nem tudja elképzelni, hogy Ausztria-Magyarország uralkodója miképen utazhatik katonai kíséret nélkül s hogy mozoghat a legnagyobb szűkösséggel hű alattvalói között.

— **Nagy tüz** volt e hó 2-án, mint Sopronból írják Ruszt. A hósz elem néhány óra alatt kilence gazdasági épületet hamvasztott el. Csak a víz közlekedésének és a közel fekvő falvakból érkezett segélyek tulajdonítható, hogy a tüz nem öltött nagyobb mérvet. A kár 6000 — 8000 forint.

— **Borzasztó hajótörés** történt mult kedden éjjel Norfolk partján. A „Livadia” nevű hajó mely Alexandria felé evezett, elsüllyedt. A kapitány és 23 matroz vízbe fullt.

— A tavaly melyet a kalendhanem eljött esővel. A nehézföltök váltott ruháin is megkezdete utána, azért a gazdoknak.

— **Munkák** egy nagy ebedközül mintegy teletére, csütörtöknapban. Az első Felsőgére, a második pedig az ödvözölő iratot.

— **Hajmer** hó 2-ikáról: Sznui a boulogne redesné, az ősz szép neje sétáló szerencsétlenba a kengyelbégalt s jó barabaszonyt. Mikosdenki halottan azonban fejét kült a halálos kengyelből kiszérete, hogy talépen arra hajrendelkezésére sze vannak zubbirták ellálmítom, hogy nemokát Blainville gróftén fennakott, pát feltartoztateltorzult holtté.

— **Bancz** gét ismét elravessé vagyunkteneni a Schulve magyarok ellen vasuk a berlas elragadó m Gyula elbajóllapos német utésztről, mely regényes holdfuk piros ruhászetesen mindnak, hogy a hallgatja, nemgyobbára hólás jól fizet.

— **Igen** baton delután Nagy J a k testvér közrebatórek előmsort holnapig az élvezéfigyelmét.

— **Gyas** hogy a szarostestvér, sógor FERENCZ, k életének 34-ik folyó hó 6-ás ladás követkeKiszenvédett nyai, f. hó 8-118-dik számplomban tartatutcai sirkertvégtisztességűs az elhunytjak. DebreczeJuk elhunyt Balintné, Hoenje Jámboi Józsefné s

szeliden legynagyon rut — És galmas nékem — Perc legnagyobb relmét veszt hogy ezen e ösmerem az lehet! Dr. Hadd — Mán dolgot megmavette magá szalmazál utelen kétségű ragadt és ne az igazi b elötte.

— **Man** van. Ha tülázat iránt, történi. Az mulatságot egyeb. Kivávetelnek kár a vádoltak Férje az asztalhoz — És tovább neje öreg Ashton — Ige vontatva me lene valami. Mande rátod a jobbirhat munt férj ellen a vadonbar fel megyek

A tavasz nem várta be azt az időt, melyet a kalendárium szab megerkezésének, hanem eljött mosolygó napsugárral, langyos esővel. A nehéz téli gúnyokat könnyű tavaszi felöltők váltották fel. A hölgyek élénk, tarka ruháin is meglátszik a tavasz, melyet hogy korra kezdete után későre maradt föl ne váltson, azért a gazdák bizonyosan eleget imádkoznak.

Munkácsy Mihályra Budapestben még egy nagy ebéd vár. A főrendek és képviselők közül mintegy százán adják azt a művész tiszteletére, csütörtök délután 5 órakor az Európában. Az első áldomást Tisza Kálmán mondja ő felségére, a másodikat Mailath György a művészre. Az ebédet résztvevők a művészeknek üdvözlő iratot nyújtanak át.

Hajmeresztő látvány. Párisból írják a hó 2-ikáról: Szörnyű látványok voltak ma tanu a boulognei erdőben sétálók. Kodolics ezredesné, az osztrák-magyar katona attachéjának szép neje sétalovaglását tévén, vágatás közben oly szerencsétlenül bukott le lováról, hogy lába a kengyelben fenakadt. A ló tovább nyargalt s jó barabig maga után hurcolta a szép asszonyt. Mikor a paripát feltartóztatták, mindenki halottanak gondolta az ezredesné, ki azonban fejét körülfogva kezével, megmenekült a halálos sérülésektől. A mint lábát a kengyeltől kiszabadították, maradt még annyira ereje, hogy talpra álljon. D'Arincourt gróf, ki épen arra hajtatott, fogatját a megsérült nő rendelkezésére bocsátotta. Kodolicsné karjai öszsze vannak zuzva, horzsolva, a vértést alig bírták ellátni, lába is kifézamodott. Remélik, hogy nemsokára felgyógyul. Tavaly ilyenkor Blainville grófné esett le a lóról s lába szintén fennakadt, de mikorra az elhagyart paripát feltartóztatták, a grófnő fölismertlenül eltörtül holtesté vált.

Benczy Gyula bandája Berin közönséget ismét elragadta a szélsőkig; s amely kevéssé vagyunk képesek méltányolni és megérteni a Schulverein indokolatlan dühöngését a magyarok ellen, éppoly nagy meglepéssel olvasuk a berlini lapok ábrándos ömlengéseit az elragadó muzsikáról, amivel őket Benczy Gyula elbájolja. Egészen oda vannak ezek a lapos német újságok, s emelvének pusztai költészetéről, melábus fájdalomról, dallamokról és regényes holdkóro saggal zengik a szép barna fiúk piros ruháját, elragadó játékukat. Természetesen mindennel sokkal többet ér a bandának, hogy a közönség, mely hangversenyeket hallgatja, nemcsak, hogy nagyon előkelő, s nagyobbára hölgyekből álló, de hogy számos is, s jól fizet.

Igen érdekes hangverseny lesz szombaton délután a főiskolai enkerteremben, hol Nagy János és a többi művész a Magyar i testvérek közreműködése mellett több zenedarabot fog előadni tilinkón. Az igen érdekes műsort holnap fogjuk közölni. Előre is felhívjuk az élvezetes hangversenyre közönségünk figyelmét.

Gyászjelentés. Fájó kebellet tudatjuk, hogy a szerető férj, felejtetlen emléki ő fiu, testvér, sógor és vő — po gár ifj. JÁMBOR FERENCZ, két havi súlyos szenvedés után, életének 34-ik, boldog házassága 11-ik évében, folyó hó 6-án, éjeli 11 órakor, tüdőgyulladás következtében jobblétre szenderült. — Kiszenvédett kedves halottunk földi maradványai, f. hó 8-án délután 2 órakor Domb-utca 118-dik számú házukból a reform. nagytemplomban tartandó gyászszertartás után, a czelegd utcai sírkertben tétetnek örök nyugalomra. Mely végtestességétélre rokonainkat ösmerőseinket, s az elhunyt barátait bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1882. márczius hó 7-én. — Az elhunyt nőjének édes anyja: özv. Tóth Balintné, Hódosi Juliánna s gyermekei; nagy neje Jámor Zsuzsanna, özv. polgár Piro Józsefné s több rokonok nevében is. —

szeliden legyezőjét ide s tova forgatva, — ez nagyon rut szó.

— És pedig ugy van! Az ég legyen irgalmas nekem.

— Percival, én azt hiszem, te vagy a legnagyobb számár a nap alatt, — kiálta túrelmélt vesztve és kezét eldobva neje. — Ideje hogy ezen esztelen gyöngédséget levedj! Jól ösmerem az okot és itt a gyalázatról szó sem lehet! Dr. Ashton nyilvánosan meg akar büntetni. Hadd öket.

— Már kinyitá ajkait Percival, hogy a dolgot megmagyarázza, de még jókor észre vette magát. Mint a vízbeülő a legkisebb szalmaszál után is kapkod, úgy ő is segélytelen kétségbeesésében e kibúvó szalmaszálba ragadt és nejt-e gondolatban hagyá. Csakhogy az igazi borzázató valóság rejte maradjon előtte.

— Mande — viszonzá — a te javadért van. Ha túlzékény vagyok is minden gyalázat iránt, az nagyrészt inkább te érted történtek. Az esetben ne törődj vele. Epen oly mulatságot fogsz nekem szerezni, mint bármi egyéb. Kiváncsi vagyok rá, mily összeget követelnek kárpótlásul. Percival szeretnelek téged a vádoltak padján látni.

Férje nem felett, hanem álmódóva dült az asztalhoz és zsebében a pénzt csörgette.

— És nem lelkes volt az! — folytató tovább neje. — Epen ugy nézett ki mint az öreg Ashton. Talán valami biztos Percival?

— Igen; — de még e kis szöcskét is vontatva mondá ki a gróf, mintha ebbe is rejlene valami.

Mande hangos nevetésbe tört ki. — Barátod a jogtudor, épen olyan finom bírral bírhat mint te, ha azt hiszi, hogy ily pör a férj ellen a nőre is hat. Válás valóban! Talán a vadonban tölté életét? De elég erről, most fel megyek.

Bánatos nője: Özv. Ifj. Jámor Ferenczné, szül. Tóth Eszter az elhunyt szülei: Polgár Jámor Ferencz, nőjével Vass Máriával; testvérei Sára, férjével Polg. Pásztor Jánossal s gyermekeivel; Erzsébet, férjével Polg. ifj. Jóna Istvánnal s gyermekeivel; Jámor János Áldás emlékére!

Párbaj tanárok között. A francia-olasz határon e hó 1-én két tanár pisztolypárbajt vívott. Az egyik Morges a marseillei polgármester segéde és vegytanár, a másik Catta marseillei községi tanácsos, s a természetrajz tanára. Morges súlyos sebet kapott czombjába; Marseillebe vitték. A párbaj oka az volt, hogy Catta a polgármesteri segédre adott szavazatok alkalmával bizonyos számú szavazatot kapott; Morges arra kijelentette, hogy Cattával nem szolgál együtt.

Tengerbe esett léghaj. s. Londonból távirják hogy Brine ezredes, ismert léghajós, már hetek óta készült, hogy Canterburyből Boulogne-ba menjen a La Manche csatornán át. A léghajó guttaperchából készült. A léghajóban tegnap délelőtt 11 órakor szállt fel két utas. Kedvező szél mellett repült Tvekestonra felé, de délután 5 órakor azonban hirtelen érkezett, hogy a léghajó Doverről s fel mérföldnyire a tengerben esett és hogy egy hajót küldtek az utasok megmentésére, a mi sikerült is.

Baka Othello. Egy bánfly-hunyadi illetőségű, Kolozsvárt szolgáló cigány baka nevezte vette, hogy míg ő itt szomorú egyedüliségben eszi a király kenyerét, addig Gyaluban élő szeretője mással élt világot. A feltékeny erre annyira erőt vett rajta, hogy hamarosan urlaub-ot kért pár napra, s Gyaluba érve, meglátogatta a hűden cigány leányt. Tettenve elpanaszolta, hogy Boszniába van mozgósitva, utoljára arra kérte szeretőjét, hogy kísérije ki a határra. Az országuton azután előbb a lányt, azután önmagát lötte át fegyverével. A baka azonnal, s a lány csak később halt meg.

Időjárás márt. 6.

Európában: A nagy légnymás (767 — 769) a Balkán-félszigeten, debresszói (755 — 757) a keleti tenger déli partján van. Mérsékelt szelekkel az idő változó, csapadék kevés, a hőmérséklet kisebbedett.

Hazánkban: Különböző irányú mérsékelt szelek mellett a hőmérséklet kisebb, a légnymás jóval nagyobb lett. Az idő általában napos, felhős, borussal változó. Eső egy pár helyen kevés volt. Kárpátok vonalán közel fagyponthoz szállt.

Kilátás a jövő időre: Hazánkban. Nappali derűs, éjei borulás várható, helyenkint kevés csapadéka. Északkeleten der fenyeged.

A közönség köréből.

Tek. szerkesztő ur!

A „Debreczen” című lapnak folyó évi február 18-iki 35. számában a Turgyonyi ur meztörtüri bevonulása és itt tartózkodási körülményeire köztölt és „Meztörtüri” aláírású cikkre a nevezett lapnak folyó évi február 24-ről ajánlat mellett küldöttém be az alábbi észrevételeket. Minthogy azonban a fentebbi lap t. szerkesztősége — talán azon gyöngéd viszonytól fogva, melyben mint politikai pártfelvétel: Turgyonyi urral áll — soraimat máig sem közölte; kérem önt, sziveskedjék azoknak az „audiatur et altera pars” elvével fogva becses lapjában egy kis helyet engedni. Talán annál inkább kérhetem azt, mert hisz a „Nagykunság” című lapban ugyis az volt — természetesen az illető ur hívei által —

— Még egy perczig Mande! Fogadj el tölem e dolgra nézve egy tanácsot. Ne beszélj soha e tárgyról; soha se cselezz reá, még velem szemben sem. Talán még minden jóra fordulhat.

— Talán, mondá Mande. Egyébiránt küld Carr barátodat dr. Ashtonhoz, hogy a kárpótlási összeg felett kiegyezzenek.

Más körülmények közt talán visszautasította volna Percival az ily rágalmat, de most semmit sem szól reá. És lady Mande meggyőződött, hogy férje igen esztelen, mert a helyett, hogy nyugodtan végig aludta volna az éjet, álmatlanul fektött fekhelyén, s csak reggel felé tudott egy kicsit elszenderedni.

VII. FEJEZET.

Egy titkos gond.

E naptól kezdve mintha kicserezték volna a grótot. Ugy látszott mintha valami titkos gond nyomná. E változás mindenkinek feltűnt. Még ha valami gyilkosság lett volna is lelken, megmagyarázhatatlan lett volna viselete. Neje irányában sokkal gyöngédebb volt mint eddig, minden szeszélyét kívánta teljesíteni. Csak a társaságba való meneteltől vonakodott. Ilyenkor ugy látszott nem tudta mit tegyen és Mandedot a régi határozatlanságra emlékeztette.

— Mi okból nem akarsz velem jönni? kérdé egy napon mérgesen neje, mert épen az utolsó perczben vontá vissza magát. — Annnyira elfoglalt Ashton Anna, hogy nem is akarod magad velem mutatni?

— Mande! — Ashton Anna? Ha tudnád mily keveset gondolok most reá! S ha még is olykor rá gondolok, csak azért történik, hogy hálát adjak Istennek azért, hogy őt el nem vettem.

(Folyt. köv.)

hirdetve, hogy nagy. Révész Imre helyett Debreczen reform. hitközségének elhatározott szándéka Turgyonyi urat, „mint kétségtelenül legérdemesebb és legodaillóbbat” választani meg, s ugy nem lesz érdektelen a debreczeni református atyafiakra nézve, ha az illető urról a másik oldalról is hallanak valamit.

Mindenekelőtt konstátalom, hogy valahányszor Turgyonyi urnak még mindig folyamatosan levő és az évi tavaszi superintendenciális gyűlésben határozat tárgyat képezendő választási ügyben egy-egy mozzanat történik, mindig merül fel az „Egyetértésben” és a „Debreczen” című lapban egy-egy ilyen a „nép ezerei”-nek különféle módon nyilatkozó tüntetését érzékeny és megindító módon való leírása. Tudom én és tudjuk mindannyian, hogy ez érzékeny cikkek hova vannak szánva; de elhihetik a Turgyonyi ur hívei és a „Debreczen”, hogy a kérdéses helyen, saját tapasztalat és meggyőződés alapján sokkal jobban ismerik az itteni egyéneket és azok erkölcsi súlyát, valamint a fenforogó viszonyokat, mintsem hogy ne lennének azonnal tisztában a kérdéses leírása alapján, hogy mire értékeljék azt a tüntetést, melynek rendezésénél Turgyonyi ur másutt, mint melléknévén „Garesinak” nevezett Balogh István „ur”-nál vendéglőt fogadtatásra nem talált és hogy ebből kifolyólag minő publikum lehetett az, hol a dísz-bevonulással G. Balogh István „ur”, mint legérdemesebb egyéneknek jutott a szerep, az ünneppelletl összezen hatodmagával ülhetni egy szekéren.

Igaz, hogy a szép vasárnap igen alkalmas volt arra, hogy a semmi elfoglalatás által nem akadályozott „nép” s különösen és túlyomólag az asszonyfélek, tisztelők adóját Turgyonyi ur iránt leróvhassák, de az határozottan tény, hogy az „ifjak és öregek rang- és vallásfelekezeti különösképp nélkül” épen nem nagyon siettek az üdvözlésre; erre nézve maga Turgyonyi ur — ha ugyan képes az az igazság bevallásának erkölcsi és jellemerőt igénylő magaslatára felemelkedni — lehet tanum, a ki bizonyára nem vigasztaló meglepéssel vehette észre, oly párhiveitül ismert egyéneket távol maradni, kikre a mostani „lelekelmelő” ünneppelnél számított s ő maga mondhatja el, hogy „sokakat látok, kik nincsenek jelen.”

Hogy G. Balogh István „ur” házána, kik tisztelgetek nála, azt személy szerint nem tudom, de ismerem azokat, kik ott nem voltak és annyit mondhatok, hogy ha Turgyonyi ur azoknak és csakis azoknak, kik ott felkerestek, tisztelőre nagy súlyt helyez, ugy az önméretnek nem irigylendő kicsinyiségevel rendelkezik, mert kit a szellemi és erkölcsi érték egy névnean-ján állók „tisztelése” boldoggá tesz és kielégít, az maga sem érezheti valami magának az iránta tanusítható tisztelést fokát.

A mi a közvacsorát illeti, ugy tudom, hogy abban egyetlen egy bevégzett qualificiával bíró uri ember — Lang ügyvéd ur — volt jelen, ki maga csak e napokban jött ide, mint kezdő ügyvéd, letelepedési szándékkal, s ki igen alkalmasnak találta azon vacsorát, hogy a figyelmet egy fulminans toasztal magára vonja s maga mellett reclamat csináljon. Azonkívül ugy tudom, ez az ur nem református.

Végre nem hagyhatom szó nélkül azt a folytonosan hangoztatott „ellenségeskedést”. Ha Turgyonyi ur hívei, a Turgyonyi ur személye iránti ellenségeskedést akarják érteni, csatlakoznak; vannak esetek, mikor teljes lehetetlen valakinek azt a tisztelést megadni, hogy neki ellenségei legyünk, — a fenforogó eset ezek közé tartozik, — hanem ellenségei vagyunk igen is tetteinek, s erre folyton okot szolgáltat, mert lehet-e például épen a jelen alkalmi itt letét is szönelkül hagyni, akkor mikor úgye felsőbb bíróság előtt állván; nem bir az itellő tehetség, az önmérséklet, az ildom, a jótapintat azon adományával mely megmondaná neki, hogy a mit tesz, helytelen! Hát nincs-e neki kellő erőke, hogy felfogni volna képes, hogy ott a hó ügye eldöntetik, ezen ténye mely a hívei hamvában halmi készülő ragaszkodása tüzenek folyton való elesztgetési jellegét oly kivívóan hordja magán, — hogy ez neki súlyosító körülményül tudatik be?

Végül mint minden eddigi cikkek, ugy ez is, egy kis fenyegetődéssel végződik; a turi nép „hosszútűró fonala elszakadásával” s tudja isten minő rémséges következményekkel fenyeget! ugyan tisztelt szerkesztő ur! — nem ugy kell-e már ebből magából a Turgyonyi ur híveinek erkölcsi értéket megítélni, — hogy ez az ítélet minden lehet más — csak felmentő nem! — Hiszen ez ugy már nem a miénk, az a heves-naykunsági esperesség összes papjainak ügye; miért tehát mi ellenünk e fenyegetés? — vagy az esperesség összes papjai ellen, vagy tán az egyházkerület összességének szól az? Hagyjának fel a vezetőik annak a „Nép”-nek igazgatásával, melynek nevében oly igen szeretnek beszélni; az bizonyára nyugodtan.

Kelt Mező-Turon, 1882. évi márt. 5-én. Tekintetes szerkesztő urnak késő tisztelője: Csala Gerő, m.-turi lakos, birtokos és okl. ügyv.

Közgazdaság.

A debreczeni ipar- és kereskedelmi-bank február havi jelentése.

Bevétel. Pénzkészlet jan. 31-ről 42911 frt 71 kr., beváltott váltók után 243457 frt 81 kr., beváltott előlegek után 2570 frt, kamat után 7121 frt 37 kr., érczpenz eladás után 688 frt 29 kr., értékpapir eladás után 1468 frt 95 kr., jutalek után 40 frt 37 kr., kamatozó betét után 110136 frt 97 kr., fo-

lyó számla után 189788 frt 68 kr., előleg bélyeg után 13 frt 50 kr., függő követelés után 5 frt, nyomtatvány után 8 frt. Összesen: 598210 frt 65 kr.

Kiadás. 1881. osztalekra 11546 frt, leszámított váltókra 2188554 frt 85 kr., leszámított előlegekre 1070 frt, kamatra 219 frt 2 kr., érczpenz vásárlásra 2404 frt 63 kr., értékpapir vásárlásra 9034 frt 4 kr., szelvény vásárlásra 1029 frt 43 kr., kamatozó betétek visszafizetésére 54356 frt 51 kr., folyó számlára 245398 frt 34 kr., előleg bélyegre 17 frt 90 kr., üzleti költségre 289 frt 90 kr., tisztí fizetésre 352 frt, régi osztalekra 43 frt 75 kr., igazgató hasznorése 1204 frt 60 kr., tőke visszafizetés 30 frt, házrovás 52 frt 52 kr., házadó 10 frt. Pénzkészlet márczius 1-re 52597 frt 18 kr. — Összesen: 598210 frt 65 kr.

A budapesti terménycsarnok távsürgönye.

— Budapest márcz. 6. —

A gabautósdén ma nem fejlődhet tt élénkebb üzlet, miután a tulajdonosok a kész bu z á t drágábbra tartották, ellenben a mal-mok a magasabb árkövetéseket megadni hajlan-ók nem voltak. A forgalom ennélfogva alig terjedt többre 8000 mmásánál mely jobbra alárendelt minőségekből állott. Az irányzat igen szilárd volt és a tegnap jegyzett árak ma is érvényben maradtak. Legmagasabb ár volt tiszavideki búzáért 12.85 frt, legkisebb ár pedig 70.4 k. oláh búzáért 11.17¹/₂ forint.

Hivatalosan jegyeztetett:

Szokvány buza tavaszra 12.10 —12.13.
Szokvány buza őszre 10.77 —10.80.
Bánsági tengeri május—juniusra 7.33.—7.35.
Szokvány zab tavaszra 8.10 —8.15

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. (A Magyar távirati iroda eredeti sürgönyei.)

Budapest, márcz. 7. (Érk. d. u. 2 óra.) A képviselőházban több bizottsági jelentés beadása után folytatták a kereskedelmi budget tárgyalását. Herman Ottó indítványozza a homok talajnak szőlőművelésre való felhasználását. Magyar fajokkal is kísérlet tétessék, — ajánlja a francia rendszer honosítását.

Belgrád, márcz. 7. (Érk. d. u. 2 óra.) A szerb fejedelem tegnap délután megesküdött az alkotmányra, utána a katonaság esküdött, miáltal az ágyuk dörögtek. Este fényes kivilágítás és fátylasmenet volt. A polgármester a királyhoz beszédet tartott Belgrád nevében, mire a fejedelem meghatva válaszolt.

Athén márcz. 7. A Pol. Corr. jelenti hogy a király a Komodoros kabinet leköszönésére azzal felelt, hogy a miniszterelnököt megkérte, maradjanak az illető miniszterek helyeiken legalább addig, míg a képviselőház az igazolási vitákat bevégezte. Ennek oka az, hogy a király beteg s nem a lelépő, sem a leendő miniszterekkel tanácskozásokat nem folytathat.

Kairo, márcz. 7. A „Pol. Corr.” jelenti: Kétségtelen, hogy Mahmut Sami pasa kormányelnök és Arabi bey közt viszály tört ki, mely előbb vagy utóbb kabinetválásra vezet. Amár Arabi bey mindenhatósága ellen emékszik a tisztikarban az elkeseredés, mindamellett ugy hiszük most még Arabi bey győzelmével fog végződni.

Bécs, márcz. 7. A „Pol. Corr.” egy jól értesült római levelezője kiemeli hogy Ausztria-magyarország, Németország és Olaszország közt jelenleg minden fenforogó politika kérdésre nézve teljes egyetértés uralkodik és sejteti hogy rövid idő múlva alkalom lesz e három nagyhatalom közt benső egyetértésnek kifejelt csalhatatlan bizonyítékát adni.

Feloldós szerkesztő: Vértési Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.
Kiadó: Kutas Imre.

Kiadó

vendéglői helyiség.

Egy teljesen és szépen berendezett vendéglői helyiség.

akár saját, akár pedig a tulajdonos borának mérése mellett, kis-uj-utózan, 1756 sz. a pü- kösdőtől kezdve kiadó.

Guszman Róbert.

Csupán férfiaknak!

12 drb rendkívül érdekes fénykép, lepecsételt boritekban csak 1 frt 50 kr.; hasonló Stereoskop képek, 20, 40 és 60 kr darabonként. Stereoskop láda, csak 3 frt darabja.

Kapható az első

Wlener Spezialitäten Niederlage „zum Ritter” Wien, I. Babenbergerstrasse 9.

